

EUROPOS VADOVŲ TARYBA

**Briuselis, 2013 m. kovo 14 d.
(OR. en)**

EUCO 23/13

**CO EUR 3
CONCL 2**

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms
Dalykas: **EUROPOS VADOVŲ TARYBA
2013 m. kovo 14–15 d.**

IŠVADOS

Delegacijoms pridedamos Europos Vadovų Tarybos išvados (2013 m. kovo 14–15 d.).

Pastaraisiais metais daug nuveikėme siekdami spręsti dėl finansų ir valstybių skolų krizės kilusias neatidėliotinas problemas, kad būtų sukurtas grįžimo prie tvaraus darbo vietų kūrimą užtikrinančio ekonomikos augimo pagrindas ir pereita prie tvirtesnio ekonomikos valdymo ES ir euro zonos lygiais. Daug darbų buvo užbaigta, nepaisant tam tikro likusio netikrumo finansų rinkose. Tačiau numatomas ekonominės veiklos sąstingis 2013 m. ir nepriimtinais aukštas nedarbo lygis rodo, kaip svarbu paspartinti pastangas siekiant prioriteto tvarka remti ekonomikos augimą ir kartu tęsti ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą. Europos Vadovų Tarybos susitikime išsamiai apsvairstyta ekonominė bei socialinė padėtis ir nustatytos valstybių narių ir Europos Sąjungos 2013 m. ekonominės politikos gairės. Daugiausia dėmesio turėtų būti skirta priimtų sprendimų įgyvendinimui, visų pirma Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo srityje. Ypatingas prioritetas turi būti teikiamas jaunimo užimtumo rėmimui ir ekonomikos augimo bei konkurencingumo skatinimui. Birželio mėn. Europos Vadovų Taryba dar kartą įvertins nacionaliniu lygiu nustatytą šių prioritetų įgyvendinimo politiką ir apsvairstys Susitarimo dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo įgyvendinimą. Susitarta, kad ateinančiais mėnesiais ji apžvelgs konkrečias sritis, pasižyminčias dideliu ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo užtikrinimo potencialu. Be to, rengdamasi birželio mėn. įvyksiančiam susitikimui, ji įvertino atliekamą darbą ekonominės ir pinigų sąjungos (EPS) stiprinimo srityje.

I. EKONOMINĖ IR SOCIALINĖ POLITIKA

Europos semestras. Konkurencingumo, ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, visų pirma jaunimui, skatinimas

1. Kaip susitarta 2012 m. gruodžio mėn., valstybės narės ir Europos Sąjunga imasi ryžtingų veiksmų, kad būtų skatinamas konkurencingumas, ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, laikydamosi toliau išdėstytų prioritetų, nustatytų metinėje augimo apžvalgoje:
 - a) tęsti diferencijuotą ir ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą;
 - b) grįžti prie įprastų skolinimo ekonomikai sąlygų;
 - c) skatinti ekonomikos augimą ir konkurencingumą;
 - d) mažinti nedarbą ir šalinti socialinius krizės padarinius;
 - e) modernizuoti viešąjį administravimą.

2. Įgyvendinimas tebėra labai svarbus. Būtina imtis ryžtingų veiksmų, kad būtų sustiprintas tvirtas politinis įsipareigojimas skatinti ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą ir spręsti fiskalines, makroekonominės bei struktūrines problemas. Visa tai turėtų atsispindėti valstybių narių nacionalinėse reformų programose bei stabilumo ir konvergencijos programose, visokeriopai atsižvelgiant į Taryboje vykusią diskusiją įgyvendinant Europos semestrą dėl Komisijos pateiktos metinės augimo apžvalgos rezultatus, išdėstytus pirmininkaujančios valstybės narės apibendrinamojoje ataskaitoje ir atitinkamose Tarybos išvadose ¹, taip pat į Komisijos pateiktą analizę, atliktą pagal makroekonominių disbalansų procedūrą, įskaitant Įspėjimo mechanizmo ataskaitą.
3. Šiuo metu daroma didelė pažanga siekiant užtikrinti struktūriniu požiūriu subalansuotą biudžetą, ir ši pažanga turi būti tęsiama. Europos Vadovų Taryba visų pirma pabrėžia, kad būtina užtikrinti diferencijuotą ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą ir kartu primena esamų Stabilumo ir augimo pakto ir Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdymo (SSKV) fiskalinių taisyklių teikiamas galimybes.
4. Valstybių narių lygiu turėtų būti pasitelktas tinkamas išlaidų ir pajamų priemonių rinkinys, be kita ko, trumpalaikės tikslinės priemonės, visų pirma skirtos jaunimui, kad būtų skatinamas ekonomikos augimas ir remiamas darbo vietų kūrimas, ir teikiama pirmenybė ekonomikos augimui palankioms investicijoms. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba primena, kad visapusiškai laikantis Stabilumo ir augimo pakto, pagal šio pakto prevencinę dalį galima išnaudoti esamos ES fiskalinės sistemos teikiamas galimybes rentabilių viešųjų investicijų poreikius suderinti su fiskalinės drausmės tikslais.

¹ 2013 m. vasario 12 d. Tarybos išvados dėl metinės augimo apžvalgos ir dėl ataskaitos dėl įspėjimo mechanizmo, 2013 m. vasario 15 d. Tarybos išvados dėl švietimo, 2013 m. vasario 28 d. Tarybos išvados dėl politinių užimtumo ir socialinės politikos gairių ir 2013 m. kovo 5 d. Tarybos išvados dėl viešųjų išlaidų kokybės.

5. Fiskalinis konsolidavimas ir finansinio stabilumo atkūrimas turi būti vykdomi kartu su gerai parengtomis struktūrinėmis reformomis, skirtomis tvariam ekonomikos augimui, užimtumui bei konkurencingumui skatinti ir makroekonominiams disbalansams ištaisyti. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba primena, kad tam tikrais atvejais svarbu nuo darbo jėgos nuimti mokesčių našta ir pripažinti valstybių narių kompetenciją šioje srityje, kad būtų prisidėta prie darbo galimybių ir konkurencingumo didinimo.
6. Sudėtingo fiskalinio konsolidavimo sąlygomis svarbu užtikrinti, kad kiekvienas mokėtų savo mokesčių dalį. Todėl reikia atnaujinti pastangas, kad būtų didinamas mokesčių surinkimo veiksmingumas ir kovojama su mokesčių slėpimu, be kita ko, sudarant susitarimus dėl taupymo pajamų apmokestinimo su trečiosiomis valstybėmis ir darant sparčią pažangą sprendžiant sukčiavimo PVM problemą. Reikia glaudžiai bendradarbiauti su EBPO ir G20 siekiant plėtoti standartus, dėl kurių sutarta tarptautiniu lygiu, kad būtų užkirstas kelias mokesčių bazės erozijai ir pelno perkėlimui. Šiuo tikslu ES derins savo pozicijas. Turėtų būti daroma pažanga dirbant su nebaigtais nagrinėti mokesčių srities dokumentais, pavyzdžiui, pasiūlymais dėl energijos mokesčių, dėl bendros konsoliduotosios pelno mokesčio bazės ir dėl Taupymo pajamų apmokestinimo direktyvos peržiūros. Europos Vadovų Taryba pažymi, kad vykdant darbą tvirtesnio bendradarbiavimo finansinių sandorių mokesčio srityje daroma pažanga.

7. Kalbant apie ES lygiu vykdomus veiksmus, turi būti toliau visapusiškai nedelsiant įgyvendinamos Europos Vadovų Tarybos per pastaruosius mėnesius patvirtintos gairės, pirmiausia nustatytos Susitarime dėl ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo, visų pirma pasinaudojant ekologiškos ekonomikos potencialu ekonomikos augimui ir konkurencingumui skatinti. Neseniai 10 mlrd. EUR padidinus EIB kapitalą bankui bus sudaryta galimybių paskolinti papildomus 60 mlrd. EUR ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui remti; šio banko ir Europos investicijų fondo parama bus prisidėta prie iki 180 mlrd. EUR vertės projektų įgyvendinimo paspartinimo 2013–2015 m. Birželio mėn. Europos Vadovų Taryba įvertins Susitarimo įgyvendinimą ir ypač daug dėmesio skirs priemonėms, skirtoms darbo vietoms kurti, ir ekonomikos finansavimo skatinimui remiant dinamiškas ekonomikos augimo priemones. Šioje srityje Komisija kartu su EIB birželio mėn. pateiks ataskaitą dėl galimybių ir dėl tikslinių prioritetų, kurie turėtų būti nustatyti, visų pirma infrastruktūros, energijos vartojimo efektyvumo ir efektyvaus išteklių naudojimo, skaitmeninės ekonomikos, mokslinių tyrimų bei inovacijų ir MVĮ srityje.
8. Skubiai reikia užbaigti rengti ir įgyvendinti teisės aktus, padėsiančius užtikrinti geresnį ekonomikos valdymą. Turi būti visapusiškai įgyvendinami nauji fiskalinės ir makroekonominės priežiūros srities teisės aktai (šešių dokumentų rinkinys, dviejų dokumentų rinkinys ir SSKV). Visų pirma turi būti atliktas visas būtinas parengiamasis darbas siekiant užtikrinti, kad šios naujos taisyklės būtų veiksmingai taikomos nuo nacionalinių biudžeto ciklų pradžios 2013 m.

9. Europos Vadovų Taryba šiandien ypač akcentuoja šiuos klausimus:

- a) nedarbo problemos sprendimas yra svarbiausias mums tenkantis socialinis uždavinys. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti teikiamas ypatingas prioritetas ir skiriama ypač daug dėmesio aktyviai užimtumo, socialinei bei darbo rinkos politikai, taip pat teikiamas išskirtinis prioritetas jaunimo užimtumo skatinimui. Švietimo ir mokymo sistemos turi veikti geriau užtikrinant, kad jaunuoliai įgytų tinkamų gebėjimų, o darbo bei švietimo sritys būtų veiksmingiau susietos. Vadovaudamasi 2013 m. vasario mėn. Europos Vadovų Tarybos susitikime pasiektu susitarimu dėl Jaunimo užimtumo iniciatyvos, Komisija pateikė pasiūlymą, atsižvelgdama į vykstančias derybas dėl Europos socialinio fondo reglamento, dėl techninių koregavimų, kad būtų galima nuo 2014 m. sausio 1 d. visapusiškai vykdyti šią iniciatyvą. Tuo tarpu valstybės narės gali pasinaudoti dabartiniu programavimo laikotarpiu numatytu finansavimu iš visų atitinkamų struktūrinių fondų, kad prisidėtų prie kovos su jaunimo nedarbu. Atsižvelgdama į tai, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina Komisijos pastangas toliau remtis bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis, kuriose jaunimo nedarbo lygis yra didžiausias. Vasario 28 d. Tarybos posėdyje pasiektas susitarimas dėl Jaunimo garantijų iniciatyvos padės užtikrinti, kad per keturis mėnesius nuo darbo netekimo ar formaliojo mokymosi užbaigimo visi jaunesni nei 25 metų amžiaus jaunuoliai gautų geros kokybės darbo pasiūlymą, galėtų toliau mokytis arba atlikti gamybinę praktiką ar stažuotę, ir šis susitarimas turėtų būti skubiai įgyvendintas, be kita ko, pasitelkiant Jaunimo užimtumo iniciatyvą. Apskritai, taip pat turi būti tęsiamas darbas, susijęs su užimtumo srities dokumentų rinkiniu, be kita ko, siekiant, kad būtų įdarbinta žymiai daugiau moterų, mažinant ilgalaikį nedarbą ir užtikrinant visišką vyresnio amžiaus darbuotojų dalyvavimą darbo rinkoje. Labai svarbu pašalinti krizės sukeltus socialinius padarinius ir kovoti su skurdu bei socialine atskirtimi;

- b) bendroji rinka tebėra vienas iš svarbiausių ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo skatinimo veiksmų. Todėl Europos Vadovų Taryba prašo valstybių narių visapusiškai atsižvelgti į Komisijos ataskaitoje dėl bendrosios rinkos integracijos būklės pateiktas rekomendacijas ir palankiai vertina Komisijos ketinimą tokias ataskaitas įtraukti į būsimas metines augimo apžvalgas. Vienas iš pagrindinių prioritetų teikiamas skubiam darbo, susijusio su visais pagal I bendrosios rinkos aktą pateiktais pasiūlymais, užbaigimui, visų pirma svarbiausiems dokumentams, pvz., apskaitos, profesinių kvalifikacijų, viešųjų pirkimų, darbuotojų komandiravimo, elektroninės atpažinties / elektroninio parašo srityse, kad būtų didinamas konkurencingumas, stiprinama bendroji rinka ir šalinamos nepagrįstos kliūtys. Komisija nedelsdama pateiks likusius pasiūlymus pagal II bendrosios rinkos aktą, kad juos būtų galima skubiai išnagrinėti ir priimti iki šios teisės aktų leidėjo kadencijos pabaigos. Be to, skubiai reikia gerinti visų bendrosios rinkos teisės aktų, įskaitant Paslaugų direktyvą, įgyvendinimą, visų pirma vykdant griežtą tarpusavio vertinimą ir imantis skubių veiksmų nepagrįstoms kliūtims pašalinti; Europos Vadovų Taryba tęs visų šių klausimų nuolatinę peržiūrą;

- c) reikia imtis tolesnių veiksmų, kad būtų sumažinta bendra reguliavimo našta ES ir nacionaliniu lygiu, kartu visada atsižvelgiant į tai, kad reikia tinkamai apsaugoti vartotojus ir darbuotojus. Valstybės narės ir Komisija turėtų tęsti su pažangiu reglamentavimu susijusį darbą pagal naujausius Komisijos komunikatus, ypač daug dėmesio skirdamos MVĮ poreikiams. Valstybės narės ypač daug dėmesio skirs tam, kad būtų išvengta papildomos naštos įgyvendinant ES teisės aktus. Europos Vadovų Taryba palankiai vertina neseniai pateiktą Komisijos ataskaitą dėl didžiausią naštą MVĮ sukuriančių teisės aktų ir tikisi iki birželio mėn. gauti konkrečių pradinių pasiūlymų, kaip įgyvendinti ataskaitoje išdėstytas išvadas. Komisija stebės pažangą, pasitelkdama MVĮ rezultatų suvestinę. Be to, ji užtikrins, kad būtų greitai ir veiksmingai įgyvendinta programa „Reguliavimo tinkamumas“ (REFIT), visų pirma, skubiai nustatytos reguliavimo sritys ir teisės aktai, kuriuose galima labiausiai supaprastinti taisykles ir sumažinti reguliavimo sąnaudas. Pirmuosius pasiūlymus dėl reguliavimo supaprastinimo ir reguliavimo naštos sumažinimo Europos Vadovų Taryba tikisi gauti rudenį. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija, vykdydama savo metinę darbo programą, pateikia neišnagrinėtų pasiūlymų, kurie turi būti atšaukti, sąrašą. Kad būtų sumažinta reguliavimo našta ir skatinamas konkurencingumas, ji ragina Komisiją taikant REFIT programą nustatyti reglamentus, kurie nebėra naudingi, ir rudenį pasiūlyti juos atšaukti, taip pat vykdant supaprastinimo darbą tęsti esamų teisės aktų konsolidavimą.

10. Europos Vadovų Taryba per ateinančius mėnesius surengs įvairių teminių diskusijų dėl sektorių ir struktūrinių aspektų, kurie yra svarbūs ekonomikos augimui ir Europos konkurencingumui. Šių diskusijų rezultatais taip pat bus pasinaudota kitais metais vyksiančiuose debatuose dėl strategijos „Europa 2020“ ir atliekant pažangos siekiant jos pagrindinių tikslų peržiūrą. Rengdamasi šioms diskusijoms, ji ragina tęsti parengiamąjį darbą ir prioritetą teikti šiems klausimams:
- a) energetika (2013 m. gegužės mėn.): tęsiamas darbas siekiant užbaigti kurti energijos vidaus rinką ir sujungti Europos energijos rinkas. Po 2015 m. nė viena ES valstybė narė neturėtų likti atskirta nuo Europos dujų ir elektros energijos tinklų. Europai reikia investicijų į modernią energetikos infrastruktūrą ir reikia spręsti didelių energijos kainų, kurios trukdo konkurencingumui, klausimą;
 - b) inovacijos (2013 m. spalio mėn.): Europos Vadovų Taryba tikisi, kad Komisija tinkamu laiku iki diskusijų pateiks Europos mokslinių tyrimų erdvės pažangos ataskaitą ir komunikatą dėl Inovacijų sąjungos padėties 2012 m., įskaitant bendrą inovacijų rodiklį;
 - c) skaitmeninė darbotvarkė ir kitos paslaugos (2013 m. spalio mėn.): Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija ketina gerokai anksčiau nei spalio mėn. pateikti ataskaitą dėl esamos padėties ir likusių kliūčių, kurias reikia pašalinti, kad būtų užtikrinta, jog ne vėliau kaip 2015 m. būtų sukurta visu pajėgumu veikianti bendroji skaitmeninė rinka, taip pat konkrečių priemonių, skirtų tam, kad kuo greičiau būtų sukurta bendroji informacinių ir ryšių technologijų rinka;
 - d) gynyba (2013 m. gruodžio mėn.): šioje srityje Europos Vadovų Taryba taip pat svarstys, kaip plėtoti labiau integruotą, novatoriškesnę ir konkurencingesnę Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę;

- e) pramonės konkurencingumas ir politika (2013 m. birželio mėn. ir 2014 m. vasario mėn.): pabrėždama, kaip svarbu, kad Europa taptų konkurencingesne gamybos ir investicijų vieta, Europos Vadovų Taryba tikisi tolesnės veiklos, susijusios su neseniai Komisijos paskelbtais komunikatais dėl pramonės politikos ir dėl konkrečių pramonės sektorių, taip pat tikisi, kad Komisija laiku pateiks papildomos informacijos šiai diskusijai: Europos konkurencingumo ataskaitą, ataskaitą dėl pramonės politikos prioritetų įgyvendinimo ir pramonės produktų bendrosios rinkos peržiūros išvadas.

EPS stiprinimas

11. Europos Vadovų Taryba įvertino darbą, vykdomą keturiuose srityse, nustatytose jos 2012 m. gruodžio mėn. išvadose dėl EPS stiprinimo. Visus naujus ekonomikos valdymo stiprinimo veiksmus turės papildyti tolesni veiksmai, kuriais siekiama didesnio teisėtumo ir atskaitomybės.
12. Reikia skubiai daryti pažangą kuriant labiau integruotą finansinę sistemą, kad būtų atkurtos įprastos skolinimo sąlygos, padidintas konkurencingumas ir padedama atlikti būtinus ekonominius koregavimus. Atsižvelgiant į pažangą, padarytą bankų kapitalo poreikiui taikomų naujų taisyklių srityje, turi būti greitai išspręsti likę techniniai klausimai, kad iki mėnesio pabaigos būtų galima galutinai susitarti. Artimiausių savaitių prioritetas – užbaigti su bendru priežiūros mechanizmu (BPM) susijusį teisėkūros procesą.

13. Europos Vadovų Taryba primena, kad būtina išardyti užburtą ratą, į kurį pateko bankai ir valstybės. Kaip sutarta 2012 m. gruodžio mėn., kuo greičiau per pirmą 2013 m. pusmetį turėtų būti susitarta dėl veiklos programos, įskaitant seniai įsigyto turto apibrėžtį, kad po to, kai bus sukurtas veiksmingas bendras priežiūros mechanizmas, Europos stabilumo mechanizmas, priėmus įprastą sprendimą, turėtų galimybę tiesiogiai rekapitalizuoti bankus. Iki 2013 m. birželio mėn. būtina susitarti dėl Bankų atgaivinimo ir pertvarkymo direktyvos ir Indėlių garantijų sistemos direktyvos, užtikrinant tinkamą buveinės ir priimančiųjų šalių pusiausvyrą. Ne vėliau kaip 2013 m. vasarą Komisija ketina pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl BPM dalyvaujančioms šalims skirto bendro pertvarkymo mechanizmo, kuris turės būti nagrinėjamas prioriteto tvarka, siekiant jį priimti dabartinės Parlamento kadencijos metu. Juo turėtų būti užtikrinta veiksminga finansų įstaigų pertvarkymo sistema, o mokesčių mokėtojai apsaugoti kilus bankų krizėms, jis turėtų būti grindžiamas paties finansų sektoriaus įnašais ir apimti tinkamas ir veiksmingas finansinio stabilumo stiprinimo priemonės, laikantis 2012 m. gruodžio mėn. išvadų. Bus visapusiškai laikomasi bendrosios rinkos vientisumo principo ir bus užtikrintos vienodos sąlygos tiek BPM dalyvaujančioms, tiek jame nedalyvaujančioms valstybėms narėms.
14. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į tai, kad patvirtintos euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimų organizavimo taisyklės, ir palankiai vertina tai, kad šiomis taisyklėmis siekiama gerinti euro zonos valdymo kokybę, kartu išsaugant visos Europos Sąjungos vientisumą, kuris visų pirma pripažintas atitinkamomis SSKV nuostatomis ².

II. KITI PUNKTAI

15. Europos Vadovų Tarybos susitikime buvo pasikeista nuomonėmis dėl ES santykių su jos strateginiais partneriais.

² Nyderlandai pareiškė parlamentinio tikrinimo išlygą dėl šio punkto.